

Josep-Lluís Carod-Rovira al 25è Congrés d'Esquerra, on va perdre la presidència.

“... i això, aquesta condició?”. És això, segons Bosch, que ha convertit “els enfrontaments interns en problemes greus”. A conseqüència de tot plegat, “han sortit partits nous i s’ha produït una dispersió del vot independentista.” Creu fonamental que “ERC sigui un partit independentista creïble: si la gent creu que Esquerra avançarà cap a la independència, es recuperarà terreny perdut”.

Per a Josep Maria Terricabras, el càstig a Esquerra s’ha produït “per l’opció del segon tripartit, per la política que ha seguit durant quatre anys i per les divisions internes”, però destaca que “l’estratègia més equivocada ha estat el plantejament electoral: Esquerra hauria pogut redreçar una mica els resultats si hagués liderat els grups independentistes a Catalunya, com va tenir l’oportunitat de fer quan Moisès Broggi, Joan Blanch i Heribert Barrera van demanar una candidatura única de l’independentisme en un manifest que jo també vaig signar”. Segons Terricabras, “Esquerra havia d’agafar com a bandera pròpia

Terricabras: “ERC ha de donar suport a CiU en els gestos que menin cap a més sobirania”

aquella possibilitat i molts els haurien perdonat els pecats: la patacada no hauria estat ni la meitat”. El filòsof opina que “l’acció de govern s’ha menjat Esquerra” en el moment que sortien més grups independentistes. “ERC és també independentista, però els mèrits històrics no eren suficients.”

Sobre l’estratègia que ha de seguir ERC, Josep Maria Terricabras opina que és fonamental de “recompondre la unitat de l’independentisme”. No comparteix l’opinió que calen partits independentistes de dretes i d’esquerres, perquè Catalunya és una nació sense estat: “Aquí primer s’ha de fer una unió, una força important que aglutini tots els que hi ha a favor de la independència, i després, quan toqui, ja es dividiran.”

Quant a les relacions entre Esquerra i CiU, Terricabras és explícit: “Sobretot ha d’empènyer i donar suport a CiU en aquells gestos que menin cap a més sobirania per a Catalunya. No es podria entendre al Parlament que els independentistes no afavorissin qual-sevol moviment cap a la sobirania. I si CiU no hi arrossega, Esquerra l’ha d’empènyer.”

Sebastià Alzamora creu que la pèrdua de més de la meitat dels diputats al Parlament es deu a tres raons principals: l’esmentada “divisió interna, la reacció lenta del tripartit davant un problema molt més greu que no sembla (la sentència del TC sobre l’Estatut) i l’aposta per mantenir un govern que havia esgotat el seu crèdit davant l’opinió pública”.

Alzamora opina que la defensa de la reunificació de l’independentisme, amb propostes com la candidatura única a Barcelona que ha fet Jordi Portabella, s’ha de combinar amb “la interlocució per a reforçar l’eix nacional amb CiU, que és la veritable assignatura pendent d’Esquerra”. Són, segons Alzamora, “dues possibilitats no necessàriament excloents: s’ha de veure què dóna la interlocució amb uns i altres”.

Una altra cosa és qui ha de ser el candidat a les eleccions catalanes d’ací a quatre anys. Per a Terricabras, “d’aquí al 2014 hi ha una eternitat: si algú pensa ja en aquella data li passarà com a Tales de Milet, que anava mirant les estrelles i va caure en un clot”.

Alex Milian

Esquerra pot esperar al congrés de la tardor per a refer la seva estratègia?

—Al consell nacional vam decidir tres coses: assumir els resultats internament i externa i assumir les responsabilitats en la mesura que el president del partit ja ha anunciat que no es presentarà a la reelecció al pròxim congrés. En segon lloc vam assumir la importància absoluta que tenen les eleccions municipals per a l’esdevenidor del partit. I en tercer lloc vam fixar un full de ruta que culmina en el congrés ordinari, en què parlarem de tot: de persones, d’estratègia, de canvis organitzatius, etcètera.

—Parlem de l’estratègia.

—Ja us avanço que no es tracta de refundar res, sinó de tenir una agenda per a evolucionar i rectificar errors. No crec en absolut que s’hagi impugnat la nostra base ideològica o estratègica. La gent no ens ha deixat de votar per allò que som, sinó per allò que hem fet o per allò que no hem fet. Aquest és el problema. Això no implica necessàriament canvis estratègics profunds. S’han de canviar moltes coses, també persones, però no deixarem de ser un independentisme de rostre social, gradualista i radicalment democràtic perquè aquesta és la nostra marca: és allò que ens fa ser competitiu.

—Parlem, doncs, de què heu fet i cal canviar.

—No hi ha un sol factor decisiu en un resultat dolent. Hi ha un tema recurrent, que no sé quant pondera en el resultat final, que és la divisió interna. És evident que, malgrat els esforços d’integració, després de l’últim congrés, hi ha hagut dues escissions, una de més explícita i una de més silenciosa de gent que s’ha quedat a casa. La nostra imatge de cohesió continua tocada per la llarga i poderosa ombra de problemes que vam viure en el passat. El fet és que no hi ha marge per a la confrontació al congrés.

Algunes altres factors tenen a veure amb l’aposta estratègica que vam fer el 2006 en un govern no compartit per tothom, mancat de relat; un govern que potser es va tancar massa ràpidament i no es va explicar; l’efecte Montilla; el rebuig una mica reduccionista de pacte amb el PSC; el fet que l’agenda política hagi estat monopolitzada per l’autogovern —que ens ha carregat de raons per al futur però ha fracassat, i la prova és que hi ha desànim—; i, d’una altra banda,

“Hem estat massa permeables a l'independentisme exprés”

El secretari general d'Esquerra, Joan Ridao (Rubí, Vallès Occidental, 1967), parla de les decisions del consell nacional del partit, analitza les causes de la pèrdua de vots i referma l'estratègia de fons.

JORDI PLAY/ARXIU

urgències com la crisi. No hi ha un sol factor. També hi ha l'emergència de noves ofertes independentistes.

—**Que, en part, és causada per la divisió interna d'Esquerra.**

—Hi ha molta gent que diu que la raó de tots els nostres mals és l'atomització del món independentista. Fins i tot hi ha qui diu que tots junts hauríem reproduït el mateix espai que vam obtenir fa quatre anys, cosa que no és veritat: aritmèticament no suma. Hi ha qui diu que això és només una seqüela de la manera com vam tancar malament el nostre últim congrés. Tampoc no és veritat. Salvador Cardús deia en un article que la societat catalana actual és complexa i mai més no hi haurà un sol partit independentista. La prova és que cada dia és més transversal. Si tot l'independentisme hagués anat a votar i hagués votat independentista, el resultat hauria estat superior. Per tant, hi ha gent que no vota independentista o vota opcions que no es diuen independentistes. Què hem de fer a Esquerra? Marcar bé el nostre espai i no deixar-nos obsessionar, no ser permeables a l'agenda d'*agitprop* independentista de Laporta i companyia. Aquestes opcions són perfectament legítimes, hi compartim l'objectiu final, però no l'estratègia, no la proclamació unilateral d'independència el 6 de gener, dia de Reis. De fet, aquest ha estat un dels factors que ha incidit, no pas en l'estratègia, però sí en la tàctica d'aquests últims mesos.

—**Què voleu dir?**

—Admeto que hi hagut massa tacticisme, que no hem sabut maniobrar perquè, per una banda, hi havia molta pressió quant a les relacions Catalunya-Espanya i hi havia la pressió que ha exercit aquest independentisme emergent, però també hi ha molta gent que ens demana un missatge que sigui coherent amb la pràctica institucional i la nostra aposta estratègica: és a dir, un independentisme social, que construeix estructures d'estat a poc a poc i gradualment i que va construint

la nació a llarg termini. Aquests darrers mesos no hem sabut maniobrar. Ens diuen que hem perdut 100.000 vots cap a Laporta, però no hem sabut capitalitzar el vot que el PSC perd a favor de Convergència o el del nostre votant que se'n va cap a Convergència. O, per exemple, rascar bola en el milió de vots que els tres partits de l'esquerra hem perdut del 2003 fins ara. Crec que aquí és on hi ha camí per córrer.

—Quan dieu que hi ha hagut errors tàctics, en quins penseu?

—La campanya s'ha orientat massa, des d'un càlcul erroni, en el fet de pensar que les eleccions es convertirien en una mena de referèndum sobre la viabilitat o no de l'estat de les autonomies i que la qüestió del referèndum seria una prioritat absoluta en la propera agenda política. I la veritat és que la independència preocupa molta gent, però ha passat al darrere del binomi canvi-continuisme o al darrere de qüestions com la crisi econòmica o el finançament autonòmic.

Per tant, la campanya ha estat tributària d'aquesta desorientació i hem estat atrapatats en un sandvitx: massa permeables a les pressions dels sectors independentistes exprés i poc permeables a les demandes de les necessitats socials de la centralitat, de la majoria de la gent.

—Això vol dir que heu perdut vots perquè heu apostat massa pel referèndum?

—No tinc estudis postelectorals acurats. A les consultes populars van votar 600.000 persones. Esquerra, Laporta i Reagrupament sumem 350.000. Per tant, hi ha 250.000 que no han votat independentista. Han anat a votar una altra opció. Insisteixo que 100.000 vots han pogut anar cap a Laporta, però una mica més de 100.000 han anat d'Esquerra cap a CiU. I 150.000 del PSC cap a CiU. Si volem ser un partit amb vocació de majoria, hem de pescar en el centre-esquerra catalanista evidentment independentista —i algun federalista. És aquí on hem d'anar i no a aquest independentisme de monocultiu de Laporta i companyia.

—Però precisament Esquerra va créixer en vots fins a les eleccions catalanes del 2006 mantenint l'independentisme...

—Sí, però el futur nostre no consisteix a recompondre un espai minoritari, a actuar més amb urgències electorals. El nostre futur consisteix —tranquil·lament,

“El futur consisteix a articular amb paciència i constància un espai d'esquerra nacional”

amb paciència i constància, perquè tenim almenys dos cicles electorals per a refer-nos— a articular un espai d'esquerra nacional. Només triomfarem si articulem aquest espai. No consisteix a obsessionar-nos amb les fuites que puguem tenir, que, en aquest moment, conjunturalment, omplen aquest independentisme exprés. Quan l'esquerra fracassa, l'espai buit l'omplen aquests fenòmens populistes i demagògics. És conjuntural. No hem de mirar cap a velles i caduques receptes.

—Assenyalàveu la divisió interna com una raó de la davallada d'ERC. Joan Puigercós, que va sortir president del congrés d'ERC de fa dos anys, pot aconseguir la unitat?

—Espero que sí, perquè s'ha carregat d'autoritat per a poder-ho fer. Des del moment que no opta al càrrec és la persona més indicada per a propiciar un relleu tranquil i gestionar aquest debat. Ara té més autoritat que no abans i crec que, dins Esquerra, tothom és conscient que l'ombra de la divisió penalitza. No hi ha d'haver marge mai més per a la confrontació.

—S'acosten les municipals i candidats com el de Barcelona, Jordi Portabella, parla d'arribar a acords amb més formacions independentistes.

—A Barcelona s'ha produït una atomització del mapa polític, no tan sols per la banda de l'independentisme, sinó també de l'esquerra —fins i tot independentistes d'esquerres com la CUP— i hem de maniobrar intel·ligentment en molts llocs per tal de sumar esforços. No és

una aposta generalitzada ni condiciona la nostra estratègia nacional, sinó que té a veure amb la dimensió local. Hem d'explorar, igual com explorem per la banda de l'esquerra. A Barcelona ens hi juguem moltíssim, no solament pel futur de la ciutat sinó també pel futur d'Esquerra.

—Abans de les eleccions catalanes, també va haver-hi propostes externes a la política que demanaven una candidatura única de l'independentisme, com ara la del doctor Broggi, Heribert Barrera i Joan Blanch.

—Però ja us he dit per on va la nostra estratègia. Són coses ben intencionades però insisteixo que més enllà de compartir l'objectiu final, amb molta d'aquesta gent no hi compartim l'estratègia. Al discurs d'investidura es va veure un Laporta que té un discurs molt prim. Més enllà de demanar que es proclamés demà mateix la independència no sabem què proposa de res. No ens deixarem arrossegar per l'agenda d'*agitprop* d'aquesta gent. Esquerra és un partit amb vuitanta anys d'història que practica un independentisme amb continguts. I a més tenim una cultura de col·laboració amb les esquerres de Catalunya.

—Us presentareu de candidat a la presidència d'Esquerra?

—No podem parlar de congrés reeixit ni de res si Esquerra no supera un tràmit tan important com les eleccions municipals. L'únic pensament que tinc és aquest. Ja en parlarem més endavant.

Alex Milian